

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

25. studenoga 2014.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Islamske Republike Irana radi sprečavanja nuklearne proliferacije – Zamrzavanje financijskih sredstava – Pogreška u ocjeni – Pravo na učinkovitu sudsku zaštitu – Zahtjev za naknadu štete“

U predmetu T-384/11,

Safa Nicu Sepahan Co., sa sjedištem u Isfahanu (Iran), koji zastupa A. Bahrami, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje su zastupali A. Vitro i R. Liudvinaviciute-Cordeiro, a potom R. Liudvinaviciute-Cordeiro i I. Gurov, u svojstvu agenata,

tuženik,

povodom, s jedne strane, tužbe za djelomično poništenje Provedbene uredbe Vijeća br. 503/2011 od 23. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 136, str. 26.) i Uredbe Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL L 88, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 194.) te, s druge strane, zahtjeva za naknadu štete,

OPĆI SUD (prvo vijeće),

u sastavu: H. Kanninen, predsjednik, I. Pelikánová (izvjestiteljica) i E. Buttigieg, suci,

tajnik: N. Rosner, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 4. ožujka 2014.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Ovaj predmet ulazi u okvir mjera ograničavanja koje su uvedene za izvršavanje pritiska na Islamsku Republiku Iran kako bi prestala s nuklearnim aktivnostima koje predstavljaju rizik proliferacije i razvoja sustava za ispaljivanje nuklearnog oružja (u daljnjem tekstu: nuklearna proliferacija).
- 2 Tužitelj Safa Nicu Sepahan Co. iransko je dioničko društvo.
- 3 Ime subjekta, koji je identificiran kao „Safa Nicu“, Odlukom Vijeća 2011/299 od 23. svibnja 2011. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL L 136, str. 65.) uvršteno je na popis subjekata uključenih u nuklearnu proliferaciju koji su navedeni u Prilogu II. Odluci Vijeća 2010/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage zajedničkog stajališta Vijeća 2007/140/ZVSP (SL L 195, str. 39.).
- 4 Slijedom toga, ime subjekta, koji je identificiran kao „Safa Nicu“, Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 503/2011 od 23. svibnja 2011. o provedbi Uredbe br. 961/2010 (SL L 136, str. 26.) uvršteno je na popis koji se nalazi u Prilogu VIII. Uredbi Vijeća (EU) od 25. listopada 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 423/2007 (SL L 281, str. 1.).
- 5 U obrazloženju Odluke 2011/299 i Provedbene uredbe br. 503/2011 subjekt koji je identificiran kao „Safa Nicu“ opisan je kao „tvrtka za komunikacijsku tehnologiju koja je osiguravala opremu za objekt Fordow (Qom) čija gradnja nije prijavljena IAEA-i“.
- 6 Nakon upozorenja jednog od svojih poslovnih partnera, tužitelj je dopisom od 7. lipnja 2011. tražio od Vijeća Europske unije izmjenu Priloga VIII. Uredbi br. 961/2010, bilo tako da se na predmetnim popisima dopuni i ispravi upis subjekta koji je identificiran kao „Safa Nicu“, bilo da ga se s njih izbriše. S tim u vezi, tužitelj ističe da ili se navedeni popis odnosi na različitog subjekta u odnosu na njega ili je njegovim uvrštenjem na popis iz Priloga VIII. Uredbi br. 961/2010 počinjena pogreška.
- 7 Budući da nije dobio odgovor na svoj dopis od 7. lipnja 2011., tužitelj se telefonski obratio Vijeću, a zatim mu 23. lipnja 2011. poslao novi dopis.
- 8 Odlukom Vijeća 2011/783/ZVSP od 1. prosinca 2011. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 319, str. 71.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 11., str. 104.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1245/2011 od 1. prosinca 2011. o provedbi Uredbe br. 961/2010 (SL L 319, str. 11.) zadržan je upis subjekta identificiranog kao „Safa Nicu“ na popisu u Prilogu II. Odluci 2010/413 i popisu u Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010.
- 9 U Odluci 2011/783 i Provedbenoj uredbi br. 1245/2011 pojam „Safa Nicu“ zamijenjen je pojmom „Safa Nicu također poznato kao ‚Safa Nicu Sepahan‘, ‚Safanco Company‘, ‚Safa Nicu Afghanistan Company‘, ‚Safa Al-Noor Company‘ i ‚Safa Nicu Ltd Company‘“. Isto je tako navedeno pet adresa u Iranu, Ujedinjenim Arapskim Emiratima i Afganistanu, kao identifikacijske oznake koje se odnose na navedeni subjekt.
- 10 Dopisom od 5. prosinca 2011. Vijeće je obavijestilo tužitelja o zadržavanju njegova imena na popisima iz Priloga II. Odluci 2010/413 i Priloga VIII. Uredbi br. 961/2010. Vijeće je navelo da očitovanja koja je tužitelj podnio 7. lipnja 2011. ne opravdavaju ukidanje mjera ograničavanja. Ono je pojasnilo da se upis subjekta identificiranog kao „Safa Nicu“ odnosi na tužitelja, bez obzira na nepotpuno navođenje njegova imena. Vijeće je također obavijestilo tužitelja o izmjenama navedenima u točki 9. ove presude.

- 11 Budući da je Uredba br. 961/2010 stavljena izvan snage Uredbom Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 88, str. 1.), Vijeće je uključilo tužiteljevo ime u Prilog IX. potonjoj uredbi. Obrazloženje u vezi s tužiteljem identično je onom u Provedbenoj uredbi br. 1245/2011.
- 12 Dopisom od 11. prosinca 2012. Vijeće je obavijestilo tužitelja o zadržavanju njegova imena na popisima u Prilogu II. Odluci 2010/413 i Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 te mu je u prilogu dostavilo potonju uredbu.
- 13 Odlukom Vijeća 2014/222/ZVSP od 16. travnja 2014. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL L 119, str. 65.) tužiteljevo ime uklonjeno je s popisa u Prilogu II. Odluci 2010/413. Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 397/2014 od 16. travnja 2014. o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL L 119, str. 1.) njegovo je ime, u skladu s tim, uklonjeno s popisa u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 14 Podneskom podnesenim tajništvu Općeg suda 22. srpnja 2011. tužitelj je podnio ovu tužbu.
- 15 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 31. siječnja 2013. tužitelj je izmijenio svoj tužbeni zahtjev nakon što je donesena Uredba br. 267/2012.
- 16 Budući da se sastav vijeća Općeg suda promijenio, sudac izvjestitelj uključen je u prvo vijeće, kojemu je stoga ovaj predmet dodijeljen.
- 17 U okviru mjera upravljanja postupkom određenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda, dopisom od 16. siječnja 2014. stranke su pozvane pisano odgovoriti na određena pitanja. Stranke su svoje odgovore podnijele 31. siječnja 2014.
- 18 Stranke su 4. veljače 2014. pozvane na dostavu očitovanja o odgovorima druge stranke na pitanja koja su postavljena 16. siječnja 2014. Stranke su očitovanja podnijele 20. veljače 2014. Tužiteljeva očitovanja u prilogu su uključivala dodatne dokumente kako bi se utvrdila pretrpljena šteta.
- 19 Izlaganja stranaka kao i njihovi odgovori na pisana i usmena pitanja Općeg suda saslušani su na raspravi 4. ožujka 2014.
- 20 Nakon djelomičnih povlačenja tužbe u replici i odgovoru na pitanja Općeg suda koji je podnesen 31. siječnja 2014. te izmjene tužbenog zahtjeva zbog donošenja Uredbe br. 267/2012, tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
 - poništi točku 19. dijela I. točke B Priloga I. Provedbenoj uredbi br. 503/2011 i točku 61. dijela I. točke B Priloga IX. Uredbi br. 267/2012, u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja i s njime povezana društva;
 - naloži Vijeću plaćanje odštete tužitelju u iznosu od 7 662 737,40 eura, uvećane za kamatu po stopi od 5% godišnje počevši od 1. siječnja 2013.;
 - naloži Vijeću snošenje troškova postupka.
- 21 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:
 - odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

1. *Tužba za poništenje tužiteljeva uvrštenja na predmetne popise*

- 22 U svojim pismenima tužitelj je naveo tri tužbena razloga u potporu tužbi za poništenje, koji se temelje: prvi, na povredi obveze obrazlaganja, drugi, na pogrešci u ocjeni kao i „zlouporabi ovlasti“, te treći, na povredi prava na obranu i prava na učinkovitu sudsku zaštitu.
- 23 Međutim, treba navesti da se u okviru prvog tužbenog razloga tužitelj ograničio na isticanje da osporavani akti ne sadrže dostatno jasne elemente koji omogućuju zaključak da je tužitelj stvarno obuhvaćen upisom subjekta identificiranog kao „Safa Nicu“.
- 24 No, kako to proizlazi iz tužiteljeva odgovora na pitanja Općeg suda od 31. siječnja 2014., s obzirom na objašnjenja koja je dalo Vijeće u svojim podnescima, a zatim u dopisu od 5. prosinca 2011. i nakon izmjena Provedbenom uredbom br. 1245/2011, tužitelj više ne osporava činjenicu da se predmetni upis odnosi na njega.
- 25 U tim okolnostima nije nužno ispitati prvi tužbeni razlog.
- 26 Drugim tužbenim razlogom tužitelj navodi da je Vijeće počinilo pogrešku u ocjeni kao i „zlouporabu ovlasti“ kada je usvojilo mjere ograničavanja u odnosu na njega.
- 27 S jedne strane, tužitelj je pojasnio da on nije društvo za komunikacijsku tehnologiju i da nije osiguravao opremu za lokalitet Fordow (Qom). Tužitelj u tom kontekstu dodaje da Vijeće nije predstavilo nijedan dokazni element u vezi s opremom koju je navodno dostavio na taj lokalitet.
- 28 S druge strane, tužitelj ističe da je, prema informacijama koje je neslužbeno dobio, njegovo ime upisano na popis subjekata koji su obuhvaćeni mjerama ograničavanja na temelju netočnih obavijesti koje je dostavio jedan njegov europski konkurent kako bi ga spriječio da sudjeluje u važnim pozivima na dostavu ponuda.
- 29 S jedne strane, Vijeće je odgovorilo da je tužiteljeva dostava opreme za lokalitet Fordow (Qom) valjan razlog za uvrštenje na popis. S druge strane, ono smatra da nije točna niti ičim potkrijepljena tvrdnja prema kojoj je upis tužiteljeva imena na predmetne popise utemeljen na netočnim obavijestima koje je dostavio njegov europski konkurent.
- 30 U vezi s, na prvome mjestu, prigovorom koji se temelji na „zlouporabi ovlasti“, potrebno je navesti da akt predstavlja zlouporabu ovlasti samo ako se na temelju objektivnih, mjerodavnih i suglasnih pokazatelja pokaže da je donesen isključivo, ili barem u odlučujućem dijelu, u svrhe različite od onih na koje se poziva ili kako bi se zaobišao postupak posebno predviđen Ugovorom zbog okolnosti predmetnog slučaja (vidjeti presudu od 14. listopada 2009., Bank Melli Iran/Vijeće, T-390/08, Zb., EU:T:2009:401, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 31 U ovom predmetu tužitelj nije ničim potkrijepio tvrdnju prema kojoj je njegovo ime upisano na popis subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja na temelju netočnih obavijesti koje je dostavio njegov europski konkurent i nije ju obrazložio ni najmanjom indicijom ili pokazateljem, niti je pojasnio koji bi cilj Vijeće zaista slijedilo usvojivši pobijane akte, osim sprečavanja nuklearne proliferacije i njezina financiranja. Prigovor vezan uz zlouporabu ovlasti ne ispunjava uvjete iz članka 44. stavka 1. točke (c) Poslovnika Općeg suda jer nije dovoljno jasan i precizan da bi omogućio Vijeću da pripremi svoju obranu, a Općem sudu da odluči o tužbi za poništenje, bez drugih informacija koje ga podupiru. Stoga prigovor treba proglasiti nedopuštenim.

- 32 U vezi s, na drugome mjestu, prigovorom koji se temelji na pogrešci u ocjeni, Sud je tijekom nadzora mjera ograničavanja naveo da sudovi Unije moraju, sukladno nadležnostima koje imaju na osnovi Ugovora, osigurati u načelu cjelovit nadzor zakonitosti svih akata Unije u pogledu temeljnih prava koja čine dio pravnog poretka Unije (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, Zb., EU:C:2013:775, t. 58. i navedenu sudsku praksu).
- 33 Među ta temeljna prava pripada, uz ostalo, i pravo na učinkovitu sudsku zaštitu (vidjeti presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, EU:C:2013:775, t. 59. i navedenu sudsku praksu).
- 34 Učinkovitost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima zahtijeva da se sudac Unije uvjeri da se ta odluka, koja se osobno odnosi na dotičnu osobu ili subjekt, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru činjenica navedenih u obrazloženju koje podupire spomenutu odluku, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđivanje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego i na saznanje o tome jesu li ti razlozi dokazani, ili barem jedan od njih ako ga se smatra dovoljno snažnim da može podržati tu istu odluku (vidjeti u tom smislu presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, EU:C:2013:775, t. 64. i navedenu sudsku praksu).
- 35 U tu svrhu, na sucu Unije jest da obavi to ispitivanje i da zahtijeva, ako je potrebno, da nadležno tijelo Unije podnese podatke ili dokaze – bili oni povjerljivi ili ne – relevantne za takvo ispitivanje (vidjeti presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, EU:C:2013:775, t. 65. i navedenu sudsku praksu).
- 36 Na nadležnom je tijelu Unije da u slučaju osporavanja utvrdi osnovanost razloga istaknutih protiv osobe na koju se to odnosi, a ne na njoj samoj da pruži negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (vidjeti presudu Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, EU:C:2013:775, t. 66. i navedenu sudsku praksu).
- 37 U ovom predmetu Vijeće je u odgovoru na zahtjev Općeg suda naznačilo da je jedini element koji mu je na raspolaganju u vezi s donošenjem i održavanjem mjera ograničavanja u vezi s tužiteljem bio prijedlog o upisu koji potječe od države članice. Ono je pojasnilo da su obavijesti koje su sadržane u tom prijedlogu priložene u obrazloženju pobijanih akata.
- 38 U tim okolnostima treba zaključiti, s obzirom na to da je tužitelj pred Općim sudom osporavao da je on tvrtka za komunikacijsku tehnologiju koja je osiguravala opremu za objekt Fordow (Qom), da Vijeće nije utvrdilo osnovanost tih tvrdnji, što predstavlja jedini razlog protiv tužitelja.
- 39 Stoga drugi tužbeni razlog treba usvojiti.
- 40 Sukladno tomu, treba poništiti tužiteljeve upise u točki 19. dijela I. točke B Priloga I. Provedbenoj uredbi br. 503/2011 i točki 61. dijela I. točke B Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 a da nije potrebno ispitivati treći tužbeni razlog.

2. Tužba za poništenje upisa tužiteljevih „povezanih društava“ na predmetne popise

- 41 Tužitelj ističe da obrazloženje upisa subjekta koji je identificiran kao „Safa Nicu“ na predmetne popise, koje je izmijenjeno Provedbenom uredbom br. 1245/2011 i nakon toga ponovljeno u Uredbi br. 267/2012, uz njega obuhvaća i više njegovih „povezanih društava“. Sukladno tomu, on u replici traži poništenje upisa tih društava na navedene popise.
- 42 Vijeće objašnjava da izmjene obavijesti o identifikaciji koje obuhvaćaju tužitelja, a koje su uvedene Provedbenom uredbom br. 1245/2011, nisu uzrokovale uključivanje „povezanih društava“ među subjekte obuhvaćene mjerama ograničavanja. Naime, mijenjajući navedene obavijesti ono se ograničilo na dodavanje više imena i adresa kojima se koristi tužitelj, koji ostaje jedini obuhvaćeni subjekt.

- 43 S tim u vezi, iako sadržaj upisa subjekta identificiranog kao „Safa Nicu“ na predmetne popise, koji je unesen Provedbenom uredbom br. 1245/2011 i nakon toga ponovljen u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012, može proizvesti određeni stupanj nesigurnosti u vezi s tužiteljem, on potvrđuje objašnjenje koje je dostavilo Vijeće. Naime, u dvama navedenim aktima imena različita od „Safa Nicu“ spomenuta su kako bi se uputilo na drugi tužitelj naziv, a ne kako bi se odredile osobe različite od njega. Isto tako, dano obrazloženje formulirano je u jednini, što apriorno upućuje na to da ono obuhvaća samo jedan subjekt.
- 44 Stoga, vodeći računa o objašnjenjima koja je dalo Vijeće, treba zaključiti da upis subjekta identificiranog kao „Safa Nicu“ na predmetne popise obuhvaća samo tužitelja, što znači da zahtjev za poništenje upisa njegovih „povezanih društava“ treba odbiti kao nedopušten.

3. Zahtjev za naknadu štete

- 45 Tužitelj ističe da mu je donošenje mjera ograničavanja prouzrokovalo imovinsku i neimovinsku štetu, za što traži odštetu.
- 46 Vijeće osporava utemeljenost tužiteljevih argumenata.
- 47 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, izvanugovorna odgovornost Unije, u smislu članka 340. stavka 2. UFEU-a, za nezakonito postupanje njezinih tijela podređena je ispunjenju skupa uvjeta, odnosno nezakonitosti ponašanja koje se pripisuje instituciji, stvarnom postojanju štete i postojanju uzročne veze između tog ponašanja i navodne štete (vidjeti presudu od 9. rujna 2008., FIAMM i dr./Vijeće i Komisija, C-120/06 P i C-121/06 P, Zb., EU:C:2008:476, t. 106. i navedenu sudsku praksu; presuda od 11. srpnja 2007., Schneider Electric/Komisija, T-351/03, Zb., EU:T:2007:212, t. 113.).
- 48 Kumulativni karakter tih triju uvjeta izvanugovorne odgovornosti znači da kada jedan od njih nije ispunjen, tužbu za naknadu štete treba odbaciti u cijelosti a da nije potrebno ispitivati druge uvjete (presuda od 8. svibnja 2003., T. Port/Komisija, C-122/01 P, Zb., EU:C:2003:259, t. 30.; presuda Schneider Electric/Komisija, EU:T:2007:212, t. 120.).

Nezakonitost postupanja koja se pripisuje Vijeću

- 49 Iz gore navedenih točaka 26. do 40. proizlazi da su pobijani akti nezakoniti zato što Vijeće nije utvrdilo da tužitelj ispunjava najmanje jedan kriterij propisan Uredbom br. 961/2010 i Uredbom br. 267/2012 za donošenje mjera ograničavanja.
- 50 Međutim, prema ustaljenoj sudskoj praksi, utvrđenje nezakonitosti nekog pravnog akta nije dostatno, koliko god bilo vrijedno žaljenja, da bi se smatralo da je ispunjen uvjet izvanugovorne odgovornosti Unije za štetu prema kojem se zahtijeva nezakonitost postupanja institucija. Sudska praksa o ispunjavanju uvjeta izvanugovorne odgovornosti Unije koji se odnosi na nezakonitost ponašanja koje je pripisano institucijama zahtijeva da se utvrdi da je povreda pravnog pravila koje ima za cilj dodjeljivanje prava pojedincima dovoljno ozbiljna (vidjeti u tom smislu presudu od 23. studenoga 2011., Sison/Vijeće, T 341/07, Zb., EU:T:2011:687, t. 31. i 33. i navedenu sudsku praksu).
- 51 Taj zahtjev ima za cilj, ma kakva bila narav predmetnog nezakonitog akta, izbjegavanje da rizik od naknađivanja navodnih šteta zainteresiranim osobama omete sposobnost predmetne institucije da u potpunosti ispunjava svoje ovlasti u općem interesu, kako u okviru normativne aktivnosti ili aktivnosti koja uključuje izbor ekonomske politike tako i u području upravne nadležnosti, a da unatoč tome ne optereti pojedince posljedicama očitih povreda za koje nema izgovora (vidjeti presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 34. i navedenu sudsku praksu).

- 52 Odlučujući kriterij koji omogućuje smatrati da je taj zahtjev poštovan jest očita i teška povreda predmetne institucije granica određenih njezinoj diskrecijskoj ovlasti. Dakle, ono što je odlučujuće za utvrđivanje postojanja takve povrede jest margina prosudbe kojom raspolaže navedena institucija. U skladu s time, iz kriterija sudske prakse proizlazi da, kada predmetna institucija raspolaže samo znatno smanjenom odnosno nepostojećom marginom prosudbe – jednostavna povreda prava Unije može biti dovoljna za utvrđivanje postojanja dovoljno ozbiljne povrede (vidjeti presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 35. i navedenu sudsku praksu).
- 53 Međutim, ta sudska praksa nije utvrdila nikakav automatizam između, s jedne strane, odsutnosti diskrecijske ovlasti institucije o kojoj se radi i, s druge strane, kvalifikacije povrede prava Unije dovoljno ozbiljnom. Naime, iako ima odlučujući karakter, doseg diskrecijske ovlasti institucije na koju se to odnosi nije isključivi kriterij. Sud s tim u vezi stalno navodi da režim koji je razvio na temelju članka 288. stavka 2. UEZ-a (koji je postao članak 340. stavak 2. UFEU-u) uz to osobito uzima u obzir složenost situacija koje treba riješiti i teškoće primjene ili tumačenja tekstova (vidjeti presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 36. i 37. i navedenu sudsku praksu).
- 54 Iz toga proizlazi da jedino utvrđenje postojanja nepravilnosti koju u istovjetnim okolnostima ne bi počinila uobičajeno oprezna i pažljiva uprava omogućuje primjenu odgovornosti Unije (vidjeti presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 55 Stoga je na sucu Unije da – nakon određivanja raspolaže li institucija na koju se to odnosi marginom prosudbe – uzme u obzir složenost situacije koju treba riješiti, teškoće primjene ili tumačenja tekstova, stupanj jasnoće i preciznosti povrijeđenog pravila i namjeru ili neoprostivost počinjene pogreške. U svakom slučaju, povreda prava Unije očito je ozbiljna kada opstaje unatoč objavi presude kojom se ta povreda utvrđuje ili presude u prethodnom postupku ili stalne sudske prakse u tom području iz kojih proizlazi nedopušteni karakter predmetnog ponašanja (vidjeti presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 40 i navedenu sudsku praksu).
- 56 Kao prvo, u ovom predmetu određivanje mjera ograničavanja koje proizlazi iz donošenja pobijanih akata krši relevantne odredbe Uredbe br. 961/2010 i Uredbe br. 267/2012.
- 57 Iako ti akti u bitnome imaju za cilj omogućiti Vijeću određivanje određenih ograničenja pravima pojedinaca, kako bi se spriječila nuklearna proliferacija i njezino financiranje, odredbe kojima se na ograničavajući način određuju uvjeti u kojima su takva ograničenja dopuštena, poput onih u ovom predmetu, za cilj u bitnome imaju, *a contrario*, zaštitu interesa pojedinaca na koje se konkretno odnose, ograničavajući područje primjene, doseg ili jačinu mjera ograničavanja koje mogu biti zakonito izrečene (vidjeti *per analogiam* presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 58 Te odredbe na taj način osiguravaju zaštitu individualnih interesa pojedinaca i subjekata na koje se mogu odnositi i stoga ih treba smatrati pravnim pravilima koja za cilj imaju dodjelu prava pojedincima. Naime, ako nisu ispunjeni materijalni uvjeti, osoba ili subjekt na koje se odnose imaju pravo da se predmetne mjere na njih ne primijene. Takvo pravo nužno pretpostavlja da osoba ili subjekt prema kojemu su mjere ograničavanja određene u uvjetima koji nisu propisani predmetnim odredbama može zahtijevati naknadu zbog štete koja je proizišla iz tih mjera, ako se pokaže da je njihovo određivanje počivalo na dovoljno ozbiljnoj povredi meritornih pravila koja je primjenjivalo Vijeće (vidjeti *per analogiam* presudu Sison/Vijeće, EU:T:2011:687, t. 52. i navedenu sudsku praksu).
- 59 Kao drugo, kada se radi o pitanju je li Vijeće raspolagalo diskrecijskom ovlasti, iz gornjih točaka 32. do 42. proizlazi da se nezakonitost pobijanih akata sastoji u tome da Vijeće ne raspolaže informacijama ili dokaznim elementima koji s dovoljnom pravnom sigurnošću utvrđuju osnovanost mjera ograničavanja koje se odnose na tužitelja te da ih, sukladno tome, ne može iznijeti Općem sudu.

- 60 No, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene gore u točkama 32. do 36., poštovanje temeljnih prava osoba i subjekata na koje se odnose donesene mjere ograničavanja, a posebno njihova prava na učinkovitu sudsku zaštitu, nameće Vijeću obvezu da utvrdi osnovanost tih mjera, što pokazuje da ono u tom smislu ne raspolaže marginom prosudbe.
- 61 Tako se u ovom predmetu Vijeću prigovara kršenje obveze u odnosu na koju ne raspolaže marginom prosudbe.
- 62 Kao treće, treba navesti da pravilo koje Vijeću nameće utvrđivanje osnovanosti usvojenih mjera ograničavanja ne predstavlja osobito kompliciranu situaciju i da je ono jasno i precizno, tako da ne dopušta probleme u primjeni ili tumačenju.
- 63 Osim toga, treba istaknuti da je navedeno pravilo utvrđeno sudskom praksom koja je prethodila donošenju prvog pobijanog akta 23. svibnja 2011.
- 64 Tako, kada se radi o mjerama ograničavanja protiv Irana, iz točke 37. presude Bank Melli Iran/Vijeće, EU:T:2009:401, proizlazi da sudski nadzor zakonitosti akata kojima su usvojene mjere ograničavanja uključuje procjenu činjenica i okolnosti koje se navode kao obrazloženje kao i provjeru dokaza i informacija na kojima se temelji ta procjena. U točki 107. iste presude Opći je sud utvrdio da to znači obvezu Vijeća da u slučaju osporavanja iznese dokaze i informacije na kojima se temelji njegova procjena kako bi ih provjerio sud Unije.
- 65 Isto pravilo utvrđeno je sudskom praksom donesenom u povezanom području mjera ograničavanja koje se odnose na navodne terorističke aktivnosti. Tako je u točki 154. presude od 12. prosinca 2006., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Vijeće (T-228/02, Zb., EU:T:2006:384), Opći sud smatrao da sudski nadzor zakonitosti odluke o određivanju mjera ograničavanja uključuje ocjenu činjenica i okolnosti koje se navode kao obrazloženje kao i provjeru dokaznih elemenata i podataka na kojima se temelji ta ocjena.
- 66 Na sukladan način, prema točki 138. presude od 23. listopada 2008., People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće (T-256/07, Zb., EU:T:2008:461), sudac Unije mora provjeriti ne samo materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata i njihovu pouzdanost i dosljednost već i to predstavljaju li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene situacije te jesu li oni takve naravi da podupiru zaključke koji su iz njih izvedeni.
- 67 Naposljetku, u točkama 54. i 55. presude od 4. prosinca 2008., People's Mojahedin Organization of Iran/Vijeće (T-284/08, Zb., EU:T:2008:550), Opći je sud ponovio pravilo navedeno u gornjoj točki 66. U točkama 56. do 79. iste presude Opći je sud naveo da elementi koje je predstavilo Vijeće ne dopuštaju provjeru osnovanosti pobijane odluke i iz toga zaključio da su osnovani tužbeni razlozi koji se temelje na povredi tereta dokazivanja i prava na učinkovitu pravnu zaštitu.
- 68 Iz svega prethodno navedenog treba utvrditi da bi u okolnostima ovog predmeta oprezna i pažljiva uprava u trenutku donošenja prvog pobijanog akta trebala razumjeti da mora prikupiti podatke ili dokazne elemente koji opravdavaju mjere ograničavanja u vezi s tužiteljem kako bi se u slučaju osporavanja mogla utvrditi osnovanost tih mjera iznošenjem navedenih podataka ili dokaza pred sucem Unije.
- 69 S obzirom na to da nije reagiralo na odgovarajući način, Vijeće je postalo odgovorno za dovoljno ozbiljno kršenje pravnog pravila čiji je cilj dodjeljivanje prava pojedincima, u smislu sudske prakse gore navedene u točki 50.

Stvarno postojanje štete i postojanje uzročne veze

- 70 U pogledu uvjeta stvarnog postojanja štete, prema sudskoj praksi, odgovornost Unije može postojati samo ako je tužitelj doista pretrpio „stvarnu i izvjesnu“ štetu (presude Suda od 27. siječnja 1982., Birra Wührer i dr./Vijeće i Komisija, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 i 5/81, Zb., EU:C:1984:341, t. 9. i De Franceschi/Vijeće i Komisija, 51/81, EU:C:1982:20, t. 9.; presuda od 16. siječnja 1996., Candiotte/Vijeće, T-108/94, Zb., EU:T:1996:5, t. 54.). Na tužitelju je da podnese dokaze sucu Unije radi utvrđivanja postojanja i opsega takve štete (presude od 21. svibnja 1976., Roquette Frères/Komisija, 26/74, Zb., EU:C:1976:69, t. 22. do 24. i od 9. siječnja 1996., Koelman/Komisija, T-575/93, Zb., EU:T:1996:1, t. 97.).
- 71 Kada se radi o uvjetu koji se odnosi na postojanje uzročne veze između predbacivanog postupanja i štete na koju se poziva, navedena šteta mora dovoljno izravno proizlaziti iz postupanja koje se predbacuje, a potonje mora predstavljati odlučujući uzrok štete, dok ne postoji obveza popravljivanja svake štetne posljedice, čak i one udaljene, nezakonite situacije (vidjeti presude od 4. listopada 1979., Dumortier i dr./Vijeće, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 i 45/79, Zb., EU:C:1979:223, t. 21. i od 10. svibnja 2006., Galileo International Technology i dr./Komisija, T-279/03, Zb., EU:T:2006:121, t. 130. i navedenu sudsku praksu). Na tužitelju je da pruži dokaze o postojanju uzročne veze između predbacivanog postupanja i navedene štete (vidjeti presudu od 30. rujna 1998., Coldiretti i dr./Vijeće i Komisija, T-149/96, Zb., EU:T:1998:228, t. 101. i navedenu sudsku praksu).
- 72 U ovom predmetu tužitelj traži, s jedne strane, naknadu neimovinske štete i, s druge strane, naknadu imovinske štete, koja proizlazi iz zatvaranja nekih njegovih bankovnih računa, obustave njegovih plaćanja u eurima od europskih banaka, zatim prekida trgovinskih odnosa s njegovim europskim dobavljačima te naposljetku iz nemogućnosti ispunjenja, u cijelosti ili djelomično, četiriju ugovora koje je zaključio sa svojim klijentima. Tužitelj također traži da se iznos naknade štete uveća za kamate po stopi od 5% počevši od 1. siječnja 2013.
- 73 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata kao i dopuštenost dijela dokaznih elemenata koje je predstavio.
- 74 S obzirom na argumentaciju stranaka, Opći sud istodobno će provjeravati uvjete vezane uz postojanje štete i postojanje uzročne veze u pogledu različitih spomenutih šteta.
- 75 Osim toga, treba istaknuti da, s jedne strane, prema objašnjenjima koja je 31. siječnja 2014. tužitelj pružio u svojem odgovoru na pitanja Općeg suda, zahtjev za naknadu neimovinske štete koju je pretrpio također obuhvaća posljedice donošenja mjera ograničavanja na njegove odnose s dobavljačima i klijentima. No, u toj se mjeri navedeni zahtjev preklapa s naknadom imovinske štete.
- 76 S druge strane, među četirima ugovorima na koje se poziva u gornjoj točki 72., ugovor za obnovu elektrane u Derbendikhanu (Irak) navodno nije mogao biti izvršen zbog blokade plaćanja od europske posredničke banke, dok su tri preostala ugovora bila pogođena prekidom trgovinskih odnosa tužiteljevih europskih dobavljača.
- 77 U takvim okolnostima, kako bi se jasno ograničio opseg različitih tužiteljevih zahtjeva, na prvome mjestu treba ispitati neimovinsku štetu koju je navodno pretrpio, uz isključenje materijalnog učinka mjera ograničavanja na odnose s njegovim dobavljačima i klijentima. Na drugome mjestu Opći sud ispitat će imovinsku štetu koju je tužitelj navodno pretrpio zbog zatvaranja određenih bankovnih računa i obustave njegovih plaćanja u eurima od europskih banaka, uključujući štetu koja je navodno vezana uz ugovor za obnovu elektrane u Derbendikhanu. Na trećemu mjestu treba procijeniti imovinsku štetu koju je navodno pretrpio zbog prekida trgovinskih odnosa njegovih europskih dobavljača, uključujući tri druga ugovora na koje se poziva u gornjoj točki 72. Na četvrtom, posljednjem mjestu Opći sud ispitat će zahtjev za plaćanje kamata.

Neimovinska šteta

- 78 Tužitelj tvrdi da je donošenje i zadržavanje na snazi mjera ograničavanja protiv njega uzrokovalo štetu njegovim pravima osobnosti, a osobito njegovu ugledu. Tužitelj je iznos te štete 31. siječnja 2014. u svojem odgovoru na pitanja Općeg suda procijenio na 1.500.000 eura, a kasnije, u svojim očitovanjima od 20. veljače 2014., na 2.000.000 eura.
- 79 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata. S jedne strane ističe da iz presude Europskog suda za ljudska prava Uj/Mađarska (br. 23954/10, 19. srpnja 2011.) proizlazi da tužitelj ima pravo na zaštitu svojeg ugleda samo u ograničenoj mjeri. S druge strane, u svakom slučaju, ako bi se utvrdilo ugrožavanje tužiteljeva ugleda, ono ne bi bilo posljedica donošenja mjera ograničavanja protiv njega, nego posljedica njihove objave. No, ta je objava pravna obveza Vijeća i ne bi je trebalo tumačiti kao temelj štete.
- 80 U vezi s tim, kada je neki subjekt obuhvaćen mjerama ograničavanja zbog navodne podrške nuklearnoj proliferaciji, javno ga se povezuje s ponašanjem koje se smatra teškom opasnošću za mir i međunarodnu sigurnost, što dovodi do uzrokovanja sramote i nepovjerenja u njega, utječući time na njegov ugled i posljedično uzrokujući neimovinsku štetu.
- 81 U tom je kontekstu pogrešno što se Vijeće poziva na presudu Uj/Mađarska, navedenu u točki 79. *supra*, koja se odnosi na objavu mišljenja novinara o kvaliteti proizvoda jednog trgovačkog društva.
- 82 Naime, s jedne strane, moguće sramoćenje i stvaranje nepovjerenja zbog mjera ograničavanja poput onih u ovom predmetu ne odnosi se na gospodarske i trgovinske kapacitete subjekta na kojeg se odnose, nego na njegovu volju da bude uključen u aktivnosti koje međunarodna zajednica smatra nedopuštenima. Tako je subjekt na kojeg se mjere odnose njima pogođen izvan područja svojih trenutnih trgovinskih interesa.
- 83 S druge strane, ugrožavanje ugleda predmetnog subjekta tim je teže jer ono ne proizlazi iz osobnog mišljenja, nego iz zauzimanja službenog stajališta institucije Unije, objavljenog u *Službenom listu Europske unije* i praćenog obvezujućim pravnim posljedicama.
- 84 Osim toga, objava mjera ograničavanja koje se odnose na tužitelja u Službenom listu sastavni je dio postupka njihova donošenja, osobito s obzirom na to da objava uvjetuje stupanje na snagu mjera u odnosu na treće osobe. U tim okolnostima, protivno onomu što navodi Vijeće, objava navedenih mjera u Službenom listu ne predstavlja okolnost koja bi mogla prekinuti uzročnu vezu između donošenja i zadržavanja predmetnih mjera ograničavanja na snazi i ugrožavanja tužiteljeva ugleda.
- 85 S obzirom na sve prethodno navedeno, treba smatrati da je nezakonito donošenje i zadržavanje na snazi mjera ograničavanja koje se na njega odnose uzrokovalo tužitelju neimovinsku štetu različitu od imovinske štete nastale utjecajem na njegove trgovinske odnose. Sukladno tomu, treba mu priznati pravo na odštetu.
- 86 Kada se radi o iznosu odštete koji treba dodijeliti, uvodno treba istaknuti da je poništenje pobijanih akata takve prirode da predstavlja oblik popravljivanja neimovinske štete koju je tužitelj pretrpio, s obzirom na to da se ovom presudom potvrđuje da je njegovo povezivanje s nuklearnom proliferacijom neopravdano i stoga nezakonito (vidjeti u tom smislu presudu od 28. svibnja 2013., Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, Zb., EU:C:2013:331, t. 72.).
- 87 Međutim, u okolnostima ovog predmeta poništenje tužiteljeva upisa može smanjiti iznos dodijeljene odštete, ali ne može predstavljati cjelovitu naknadu pretrpljene štete.

- 88 Naime, iz elemenata spisa proizlazi da je navod o tužiteljevoj uključenosti u nuklearnu proliferaciju utjecao na postupanje trećih osoba, koje se većinom nalaze izvan Unije, u odnosu na tužitelja. No, ti učinci koji su trajali gotovo tri godine i koji su tužitelju uzrokovali neimovinsku štetu ne mogu biti u cijelosti nadoknađeni naknadnim utvrđivanjem nezakonitosti pobijanih akata, s obzirom na to da donošenje mjera ograničavanja protiv jednog subjekta privlači više pozornosti i uzrokuje više reakcija, osobito izvan Unije, nego njihovo naknadno poništavanje.
- 89 Osim toga, najprije treba istaknuti da je navod Vijeća protiv tužitelja osobito težak jer ga veže uz iransku nuklearnu proliferaciju, odnosno aktivnost koja prema Vijeću predstavlja opasnost za mir i međunarodnu sigurnost.
- 90 Nadalje, kao što to proizlazi iz gornjih točaka 32. do 38., navod koji Vijeće podržava protiv tužitelja nije potkrijepljen ni najmanjom informacijom ili dokaznim elementom.
- 91 Naposljetku, iako je tužiteljev upis, koji je objavljen u Službenom listu, Vijeće u svakom trenutku moglo povući, ono ga je zadržalo gotovo tri godine, unatoč tužiteljevim prosvjedima. S tim u vezi spis ne sadrži elemente koji upućuju na to da je Vijeće, na vlastitu inicijativu ili kao odgovor na tužiteljeve prosvjede, provjerilo osnovanost navedenog navoda kako bi ograničilo štetne posljedice koje iz toga nastaju za tužitelja.
- 92 S obzirom na sve prethodno navedeno, Opći je sud, određujući *ex aequo et bono* neimovinsku štetu koju je pretrpio tužitelj, procijenio da dodjela iznosa od 50.000 eura predstavlja odgovarajuću odštetu.
- Imovinska šteta vezana uz zatvaranje određenih tužiteljevih bankovnih računa i prekid njegovih plaćanja u eurima od europskih banaka
- 93 Tužitelj na prvome mjestu ističe da je zbog donošenja mjera ograničavanja protiv njega Emirate National Bank of Dubai zatvorio sve njegove račune, preko kojih je primao većinu isplata ostvarenih u okviru svojih međunarodnih projekata. Isto tako, europske banke blokirale su prijenos cjelokupnih plaćanja u eurima koja je naložio ili čiji je bio korisnik. Zbog toga je pretrpio štetu od više desetaka milijuna eura.
- 94 Na drugome mjestu tužitelj ističe da, konkretno, zbog toga što nije moglo biti izvršeno jedno plaćanje Svjetske banke nije mogao izvršavati odredbe ugovora čiji je cilj bila obnova elektrane u Derbendikhanu. Tako je pretrpio štetu u iznosu od najmanje 30% vrijednosti tog ugovora, odnosno 1 508 526,60 eura, što odgovara poduzetim pripremnim radovima (10% vrijednosti) i profitnoj marži (20% vrijednosti).
- 95 Kada je riječ o prvom prigovoru, tužitelj je u prilogu A.20 replici predstavio dopis kojim ga je Emirate National Bank of Dubai obavijestio o zatvaranju njegovih računa.
- 96 Iako taj dopis ne spominje izričito mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja, referenca na „kontrola i unutarnje politike“ i na „restrukturiranje određenih računa“, u nedostatku drugog uvjerljivog objašnjenja, upućuje na to da je zatvaranje računa posljedica donošenja tih mjera nedugo prije toga. U tom kontekstu treba navesti da bi, u slučaju da je Emirate National Bank of Dubai nastavio pružati financijske usluge tužitelju nakon donošenja mjera ograničavanja protiv njega, i sama ta banka bila u opasnosti da se prema njoj donesu iste mjere ograničavanja.
- 97 S obzirom na to treba istaknuti, kao prvo, da iz dopisa Emirate National Bank of Dubai proizlazi da ta banka nije zamrzнула financijska sredstva na predmetnim računima, već ih je vratila tužitelju.

- 98 Kao drugo, tužitelj se nije pozvao ni na jedan element kojim bi se utvrdilo da nije mogao od neke druge banke dobiti financijske usluge koja mu je dotad pružao Emirate National Bank of Dubai i preusmjeriti svoja ulazna i izlazna plaćanja.
- 99 Kao treće, osim slučaja projekta obnove elektrane u Derbendikhanu, koji se ispituje u točkama 102. do 107. u nastavku, tužitelj nije predstavio nijedan konkretan element kojim bi dokazao da su zatvaranje njegovih računa ili prekid njegovih plaćanja mogli utjecati na njegove odnose s trgovinskim partnerima ili drugim osobama ili subjektima, čime mu je nanesena šteta.
- 100 Kao četvrto, tužitelj nije predstavio elemente koji bi opravdali iznos pretrpljene štete.
- 101 U tim okolnostima kao neosnovan treba odbiti prvi prigovor, vezan uz zatvaranje tužiteljevih računa od Emirate National Bank of Dubai i općenito prekid plaćanja od europskih banaka.
- 102 Kada je riječ o drugom tužiteljevu prigovoru, iz dopisa predstavljenih u prilogima A.26 do A.29 uz repliku proizlazi da su ugovor koji se odnosi na obnovu elektrane u Derbendikhanu, koji je potpisan između tužitelja i vlasti iračkog Kurdistanu, raskinule vlasti iračkog Kurdistanu zato što tužitelj nije mogao primiti plaćanje od Svjetske banke koje je blokirala jedna europska banka posrednica.
- 103 Međutim, s jedne strane, ni dopisi u prilogu replici ni drugi dokazni elementi ne pokazuju izričito da je predmetna blokada posljedica donošenja mjera ograničavanja protiv tužitelja.
- 104 S druge strane, čak i pod pretpostavkom da je tužitelj s dovoljnom pravnom sigurnošću dokazao postojanje uzročne veze, koji s tim u vezi ističe da je navedena blokada uslijedila nedugo nakon donošenja mjera ograničavanja koje se odnose na njega i da ju je provela jedna europska banka, treba navesti da on nije dokazao stvarno postojanje štete na koju se poziva kao ni njezin iznos.
- 105 Naime, tužitelj je tražio odštetu koja odgovara 10% vrijednosti predmetnog ugovora na temelju poduzetih pripremnih radova i 20% vrijednosti istog ugovora na temelju „minimalne tekuće profitne marže“ u predmetnom industrijskom sektoru.
- 106 Međutim, tužiteljevi navodi nisu potkrijepljeni dokaznim elementima. Tako, s jedne strane, nije priložio ni svoju ponudu za predmetni projekt iz koje bi se mogla utvrditi konkretna očekivana profitna marža ni precizne navode o svojoj općoj stopi isplativosti ili stopi isplativosti u industrijskom sektoru u kojem djeluje. S druge strane, tužitelj nije Općem sudu dostavio popise troškova nastalih u okviru postupka obnove elektrane u Derbendikhanu ili druge elemente koji bi mogli dokazati njihovo postojanje i njihov iznos.
- 107 U tim okolnostima treba odbiti kao neosnovan tužiteljev prigovor koji se odnosi na projekt obnove elektrane u Derbendikhanu.

Imovinska šteta vezana uz prekid trgovinskih odnosa tužiteljevih europskih dobavljača

- 108 Tužitelj tvrdi da su i Siemens AG i drugi europski dobavljači prekinuli svoje trgovinske odnose s njim. Siemens je bio njegov glavni partner za isporuku većeg dijela strojeva i dijelova koje je tužitelj uključivao u svoje poslovne ponude, tako da su njegovi sadašnji i budući projekti blokirani.
- 109 Kada je riječ o postojanju uzročne veze, prekid trgovinskih odnosa subjekata iz Unije neizbježna je posljedica donošenja mjera ograničavanja. Ta je okolnost u ovom slučaju potvrđena Siemensovim dopisom koji se nalazi u prilogu A.21 replici, iz kojeg izričito proizlazi da je prekid trgovinskih odnosa između Siemensa i tužitelja izravna posljedica donošenja mjera ograničavanja protiv tužitelja.

110 U vezi s postojanjem štete, prekid odnosa s važnim dobavljačima nesumnjivo ometa aktivnosti jednog trgovačkog društva. Međutim, odbijanje isporuke proizvoda kao takvo ne predstavlja štetu. Naime, šteta nastaje samo ako odbijanje ima posljedice na gospodarske rezultate zainteresiranog trgovačkog društva. To je osobito slučaj kada je društvo obvezno kupiti iste proizvode po manje povoljnim uvjetima od drugih dobavljača ili kada odbijanje isporuke uzrokuje kašnjenje u izvršavanju ugovora sklopljenih s klijentima, pri čemu se društvo izlaže novčanim kaznama. Isto tako, u slučaju kada nije moguće naći alternativnog dobavljača, postojeći ugovori mogu biti raskinuti i društvo o kojemu je riječ može biti spriječeno sudjelovati u tekućim pozivima na nadmetanje.

111 U ovom predmetu tužitelj navodi tri konkretna ugovora koja su navodno pogođena prekidom trgovinskih odnosa europskih dobavljača. Tužitelj također izlaže druge elemente koji bi trebali dokazivati da je po toj osnovi pretrpio štetu.

– Ugovor s društvom Mobarakeh Steel Company

112 Tužitelj tvrdi da zbog Siemensova odbijanja slanja određene opreme nije mogao ispuniti svoje ugovorne obveze prema društvu Mobarakeh Steel Company, koje je raskinulo predmetni ugovor i isključilo tužitelja iz svojih budućih poziva na nadmetanje. Tako je tužitelj pretrpio štetu od najmanje 2.000.000 eura.

113 S tim u vezi, iz dopisa Mobarakeh Steel Companyja koji se nalazi u prilogu A.24 replici proizlazi da je to društvo doista raskinulo ugovor sklopljen s tužiteljem koji se odnosi na ugradnju električnih instalacija, zadržalo pravo na naplatu bankarskih jamstava koja mu je dao tužitelj te ga isključilo iz budućih poziva na nadmetanje.

114 S obzirom na to, prema prvom stavku predmetnog dopisa, rok za isporuku koji je propisan tim ugovorom iznosio je petnaest mjeseci, počevši od 15. kolovoza 2009., i stoga je krajnji dan za isporuku bio 15. studenoga 2010. Sukladno tomu, pretpostavivši da je tužitelj poštovao ugovorne obveze koje je preuzeo, donošenje prvih mjera ograničavanja protiv njega, do kojeg je došlo 23. svibnja 2011., šest mjeseci nakon navedenog datuma isporuke, nije moglo imati utjecaja na izvršenje ugovora koji je sklopljen s Mobarakeh Steel Companyjem.

115 Taj je zaključak potkrijepljen petim stavkom predmetnog pisma, u kojemu je Mobarakeh Steel Company izričito identificirao tužiteljevo kašnjenje kao jedan od dvaju razloga za raskid predmetnog ugovora.

116 Stoga treba zaključiti da donošenje mjera ograničavanja protiv tužitelja nije bilo odlučujući i izravan razlog za raskid ugovora s Mobarakeh Steel Companyjem, što znači da tužitelj nije utvrdio postojanje uzročne veze između predbacivanog postupanja i štete na koju se poziva.

117 U tim okolnostima treba odbaciti kao neosnovan prigovor koji se odnosi na ugovor koji je zaključen s Mobarakeh Steel Companyjem.

– Ugovor o modernizaciji električne opreme brane na Eufratu u Siriji

118 Tužitelj ističe da zbog prekida svih trgovinskih veza europskih dobavljača s njime nije mogao isporučiti velik dio opreme, dodatka i materijala nužnih za modernizaciju električne opreme za branu na Eufratu u Siriji. Tužitelj tvrdi da je kao posljedicu toga pretrpio štetu od najmanje 30% vrijednosti onog dijela predmetnog ugovora koji je morao biti dan u podizvođenje, odnosno 1.425.000 eura, na ime obavljenih pripremnih radova i profitne marže.

- 119 Iz dopisâ sirijskog ministarstva zaduženog za navodnjavanje tužitelju, koje se nalaze u prilogima A.31 i A.32 replici, proizlazi da su početak i raspored predmetnih radova bili odgođeni i da je tužitelj bio ovlašten angažirati „sekundarne suugovaratelje“.
- 120 S obzirom na to, predmetni dopisi na prvome mjestu ne utvrđuju da je, kao što to navodi tužitelj, donošenje mjera ograničavanja koje se odnose na njega uzrok kašnjenja koje je uslijedilo tijekom ostvarenja projekta i angažiranja „sekundarnih suugovaratelja“.
- 121 S tim u vezi, tužitelj je prilogu A.33 replici priložio popis predloženih strojeva i dijelova iz svoje ponude za predmetni projekt. No, iako taj popis obuhvaća proizvode koji potječu od europskih proizvođača, nijedan priloženi element ne potvrđuje da do isporuke navedenih proizvoda nije moglo doći zbog donošenja mjera ograničavanja.
- 122 Na drugome mjestu, iako je tužitelj navodno pretrpio štetu u iznosu od najmanje 30% vrijednosti dijela predmetnog ugovora koji je morao biti dan u podizvođenje, on nije priložio nijedan dokazni element koji utvrđuje tu štetu.
- 123 Naime, s jedne strane, vrijednost dijela ugovora koji je dan u podizvođenje spomenuta je samo u tablici koja se nalazi u prilogu A.5 tužbi. No, tu je tablicu pripremio sam tužitelj. Osim toga, on se ograničio na općenito navođenje iznosa koji je navodno dao u podizvođenje a da nije identificirana različita oprema koja je time zahvaćena i njezina vrijednost.
- 124 S druge strane, spis Općeg suda ne sadrži elemente koji omogućuju određivanje tužiteljeve profitne marže i iznosa pretrpljenih troškova u okviru projekta na koji se odnose. Tako tužitelj nije priložio svoju predugovornu ponudu, prilog ugovoru koji navodi detalje cijena, popise troškova ili druge elemente koji mogu potkrijepiti njegove navode u vezi s iznosom pretrpljene štete.
- 125 U tim okolnostima treba odbiti kao neosnovan tužiteljev prigovor koji se odnosi na projekt modernizacije električne opreme brane na Eufratu.
- Ugovor koji se odnosi na izgradnju električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu (Afganistan)
- 126 Tužitelj tvrdi da zbog prekida trgovinskih odnosa svojih europskih dobavljača nije mogao isporučiti dio strojeva i opreme koji su nužni za izgradnju električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu. Tužitelj također tvrdi da je zbog toga pretrpio štetu od najmanje 10% vrijednosti dijela projekta koji je morao biti dan u podizvođenje, odnosno 729 210,80 eura.
- 127 Kako bi potkrijepio svoje navode, tužitelj je podnio, u prilogu A.34 replici, predmetni ugovor koji se sastoji od priloga koji nabroja strojeve i predložene dijelove, među kojima su proizvodi koji potječu od europskih proizvođača.
- 128 U odgovoru na pitanja Općeg suda koji je podnesen 31. siječnja 2014. tužitelj je, nadalje, naveo da se Siemensov dopis u vezi s otkazivanjem narudžbe koji sadrži referencu P06000/CO/3060, a koji je priložen u prilogu A.21 replici, odnosi na opremu namijenjenu izgradnji električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu te na određene projekte u Iranu.
- 129 No, kao prvo, spis Općeg suda ne sadrži elemente, poput dopisa koji su razmijenjeni s afganistanskim vlastima, koji dokazuju da su uvjeti predmetnog ugovora morali biti izmijenjeni nakon donošenja mjera ograničavanja protiv tužitelja, osobito zbog angažiranja podizvođača.
- 130 Kao drugo, u nedostatku pojašnjenja u tom smislu, nije utvrđeno da Siemensovo otkazivanje narudžbe koja sadrži referencu P06000/CO/3060 ima za posljedicu tužiteljevu nemogućnost da izvrši predmetni ugovor bez angažiranja podizvođača.

- 131 Kao treće, tužitelj nije pojasnio sastoji li se šteta koja je navodno pretrpljena od gubitka dobiti, troškova nastalih u okviru predmetnog projekta ili neke druge štete. Tužitelj nije naveo ni više elemenata kojima bi se utvrdili iznos dijela ugovora koji je navodno dan u podizvođenje i činjenica da pretrpljena šteta odgovara 10% tog iznosa.
- 132 U tim okolnostima treba kao neosnovan odbiti tužiteljev prigovor koji se odnosi na projekt izgradnje električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu.
- Drugi elementi koje je priložio tužitelj
- 133 Na prvome mjestu, u prilogu A.5 tužbi tužitelj je priložio tablicu u kojoj u dijelu A navodi svoje inozemne projekte koji su pogođeni mjerama ograničavanja, u dijelu B inozemne pozive na nadmetanje na kojima nije uspio zbog donošenja mjera ograničavanja i u dijelu C vrijednost opreme koju je kupio ili namjeravao kupiti kod europskih dobavljača i koja iz istih razloga nije mogla biti isporučena.
- 134 S tim u vezi najprije treba istaknuti da su projekti iz točaka br. 1 do 3 dijela A predmetne tablice oni koji se odnose na prigovore ispitivane u gornjim točkama 102. do 107. i 118. do 132.
- 135 Nadalje, u vezi s projektom iz točke br. 4 dijela A predmetne tablice i četirima pozivima na nadmetanje koji su navedeni u dijelu B navedene tablice, treba primijetiti da je taj dio pripremao sam tužitelj, da nije potkrijepljen drugim elementima i da ne sadrži nikakve navode kojima bi se utvrdilo da je šteta koju je tužitelj navodno pretrpio doista morala nastati zbog prekida trgovinskih veza europskih dobavljača.
- 136 Naposljetku, kada je riječ o dijelu C predmetne tablice, u gornjoj točki 110. već je navedeno da odbijanje isporuke proizvoda rezultira štetom samo ako ima posljedice na gospodarske rezultate društva na koje se odnosi. No, tužitelj se ograničio na navođenje ukupne vrijednosti proizvoda na koje se odbijanje navodno odnosi a da ih nije ni na koji način identificirao i da nije naveo konkretne štetne posljedice odbijanja isporuke navedenih proizvoda.
- 137 Zbog tih razloga, prilog A.5 tužbi ne predstavlja dovoljan dokaz da je tužitelj pretrpio štetu zbog donošenja mjera ograničavanja u vezi s njim.
- 138 Na drugome mjestu, u prilogu A.7 tužbi tužitelj je naveo popis svojih inozemnih dobavljača koji uključuje veći broj europskih dobavljača. Međutim, poput dijela C tablice navedene u prilogu A.5 tužbi, taj popis ne sadrži navode o narudžbama koje su doista sklopljene s predmetnim društvima, a koje nisu mogle biti isporučene, niti pojašnjava konkretne štetne posljedice odbijanja isporuke te, dakle, ne predstavlja dovoljan dokaz da je tužitelj pretrpio štetu.
- 139 Ni prilog A.7 tužbi ne potkrepljuje tužiteljeve opće navode prema kojima su njegovi trenutačni i budući projekti blokirani, s obzirom na to da ništa na popisima njegovih stranih dobavljača ne omogućuje određivanje razmjera opreme koju je tužitelj kupio od europskih dobavljača odnosno zaključak da ta oprema nije mogla biti zamijenjena onom neeuropskog podrijetla.
- 140 Na trećemu mjestu, u Siemensovu dopisu koji se nalazi u prilogu A.21 replici spominje se da tužiteljeva narudžba koje se odnosi na referencu P06000/CO/3060 nije mogla biti prihvaćena zbog donošenja mjera ograničavanja protiv njega.
- 141 Kao što je to već istaknuto u gornjoj točki 128., prema tužiteljevim navodima, predmetna narudžba odnosi se na opremu namijenjenu izgradnji električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu te određenim projektima u Iranu.

- 142 S jedne strane, u vezi s projektom izgradnje električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu, dovoljno je uputiti na gornje točke 126. do 132.
- 143 S druge strane, u dijelu u kojem se Siemensov dopis odnosi na iranske projekte koje navodi tužitelj, a koji nisu ispitivani u gornjim točkama 126. do 132., on sam po sebi ne predstavlja dovoljan dokaz da je tužitelj pretrpio štetu. Naime, da bi se to dokazalo, bilo bi nužno barem dostaviti elemente koji se odnose na identitet i uvjete predmetnih projekata i utjecaj raskida narudžbe koja sadrži referencu P06000/CO/3060 na njihovu realizaciju.
- 144 Na četvrtome mjestu, tužitelj je svojim očitovanjima od 20. veljače 2014. priložio računovodstvene izvode za porezne godine 2010./2011., 2011./2012. i 2012./2013. te rekapitulaciju. Prema tužitelju, ti dokumenti pokazuju velik pad njegova prometa i stoga štetu koju je pretrpio zbog donošenja i zadržavanja na snazi mjera ograničavanja protiv njega.
- 145 S tim u vezi treba navesti da, iako tužiteljevi računovodstveni izvaci i predmetna tablica sa sažetkom doista pokazuju znatno smanjenje njegova prometa, oni ne utvrđuju razloge takvog razvoja. Sukladno tome, nemoguće je utvrditi je li i u kojoj mjeri navedeni pad posljedica donošenja i zadržavanja na snazi mjera ograničavanja protiv tužitelja, a ne drugih čimbenika kao što je to opći razvoj gospodarske klime.
- 146 To je osobito tako jer je, kao što to proizlazi iz rekapitulacije, veći dio tog pada u apsolutnim pojmovima vezan uz projekte u Iranu. Nasuprot tome, uz iznimku Siemensova pisma koje se nalazi u prilogu A.21 replici, a koje je u tom kontekstu ispitivano u gornjoj točki 143., drugi posebni dokazni elementi koje je priložio tužitelj odnose se na projekte u inozemstvu. Sukladno tome, ti dokazni elementi ne mogu svrhovito dopuniti druge dokumente koji su priloženi tužiteljevim očitovanjima od 20. veljače 2014. kako bi utvrdili dovoljno određene zaključke u vezi s postojanjem te stupnjem uzročne veze između mjera ograničavanja protiv tužitelja i pada njegova prometa.
- 147 Nadalje, čak i da se pretpostavi da treba zaključiti o postojanju takve uzročne veze s dovoljnim stupnjem sigurnosti zbog samog postojanja mjera ograničavanja, koje po definiciji nastoje ograničiti slobodno obavljanje tužiteljeve gospodarske aktivnosti, ipak ostaje činjenica da tužitelj nije priložio elemente koji bi omogućili ocjenu opsega pretrpljene štete. Naime, tužitelj, s jedne strane, nije priložio elemente koji omogućuju ocjenu razmjera smanjenja svojeg prometa koje se može pripisati mjerama ograničavanja protiv njega i, s druge strane, određivanje iznosa doista pretrpljene štete zbog takvog smanjenja. Takvi navodi u ovom bi predmetu bili još nužniji jer, prema dostavljenim dokumentima, tužiteljeva profitabilnost nije bila zahvaćena navedenim mjerama na isti način kao njegov promet.
- 148 S obzirom na sve prethodno navedeno, treba odbiti tužiteljev prigovor vezan uz prekid trgovinskih odnosa njegovih europskih dobavljača, pri čemu nije nužno ispitivati dopuštenost elemenata koji su podneseni u prilogu tužiteljevu očitovanju od 20. veljače 2014., koje Vijeće osporava.
- 149 Zaključno, tužitelju treba dodijeliti odštetu od 50.000 eura na temelju neimovinske štete i odbiti njegov zahtjev za naknadu imovinske štete.

Kamate

- 150 Kada je riječ o tužiteljevu zahtjevu vezanom uz dodjelu kamata, treba navesti da, s jedne strane, iznos dodijeljene odštete uzima u obzir neimovinsku štetu koju je tužitelj pretrpio sve do dana proglašenja ove presude. U tim okolnostima nije potrebno dodijeliti kamate za razdoblje koje prethodi tom danu.
- 151 S druge strane, prema sudskoj praksi Suda, iznos dugovane naknade može biti popraćen zateznim kamatama počevši od dana objave presude kojom se utvrđuje obveza popravljanja štete (vidjeti u tom smislu presude Dumortier i dr./Vijeće, EU:C:1979:223, t. 25. i od 27. siječnja 2000., Mulder i dr./Vijeće

i Komisija, C-104/89 i C-37/90, Zb., EU:C:2000:38, t. 35.; presudu od 26. studenoga 2008., Agraz i dr./Komisija, T-285/03, EU:T:2008:526, t. 55.). U skladu sa sudskom praksom, kamatna stopa koja se primjenjuje izračunava se na temelju stope koju utvrđuje Europska središnja banka za glavne operacije refinanciranja primjenjive tijekom predmetnog razdoblja i uvećane za dva postotna boda (presude od 13. srpnja 2005., Camar/Vijeće i Komisija, T-260/97, Zb., EU:T:2005:283, t. 146. i Agraz i dr./Komisija, EU:T:2008:526, t. 55.).

- 152 U tim uvjetima valja zaključiti da Vijeće treba platiti zatezne kamate, počevši od objave ove presude sve do potpune isplate dodijeljene odštete, prema stopi koju je utvrdila Europska središnja banka za glavne operacije refinanciranja primjenjivoj tijekom predmetnog razdoblja i uvećanoj za dva postotna boda.

Troškovi

- 153 S jedne strane treba odlučiti o troškovima glavnog postupka, a s druge strane o troškovima postupka za privremenu pravnu zaštitu koji su određeni rješenjem od 28. rujna 2011., Safa Nicu Sepahan/Vijeće (T-384/11 R, EU:T:2011:545).
- 154 U skladu s člankom 87. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda, Opći sud ima pravo podijeliti troškove ili odlučiti da svaka stranka snosi vlastite troškove ukoliko stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima.
- 155 U ovom predmetu Vijeće nije uspjelo u zahtjevu povodom poništenja tužiteljeva upisa i u jednom dijelu zahtjeva za naknadu štete i kamatama, a tužitelj nije uspio osobito u većem dijelu tog posljednjeg zahtjeva. U tim okolnostima treba odlučiti da Vijeće snosi, uz vlastite, i polovicu tužiteljevih troškova, dok on snosi drugu polovicu vlastitih troškova.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništavaju se, u dijelu u kojem se odnose na Safa Nicu Sepahan Co.:**
 - **točka 19. dijela I. točke B Priloga I. Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 503/2011 od 23. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana;**
 - **točka 61. dijela I., točke B, Priloga IX. Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010.**
2. **Vijeću Europske unije nalaže se plaćanje odštete u iznosu od 50.000 eura Safa Nicu Sepahanu na ime pretrpljene neimovinske štete koju je pretrpio Safa Nicu Sepahan.**
3. **Odšteta koja će se platiti Safa Nicu Sepahanu uvećava se za zatezne kamate, počevši od objave ove presude sve do potpune isplate dodijeljene odštete, prema stopi koju je utvrdila Europska središnja banka za glavne operacije refinanciranja, uvećanoj za dva postotna boda.**
4. **U preostalom dijelu tužba se odbija.**
5. **Vijeće snosi vlastite troškove u vezi s glavnim postupkom i postupkom privremene pravne zaštite kao i polovicu troškova Safa Nicu Sepahana u vezi s tim postupcima. Safa Nicu Sepahan snosi polovicu vlastitih troškova vezanih uz glavni postupak i postupak privremene pravne zaštite.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg, 25. studenoga 2014.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora	1
Postupak i zahtjevi stranaka	3
Pravo	4
1. Tužba za poništenje tužiteljeva uvrštenja na predmetne popise	4
2. Tužba za poništenje upisa tužiteljevih „povezanih društava“ na predmetne popise	5
3. Zahtjev za naknadu štete	6
Nezakonitost postupanja koja se pripisuje Vijeću	6
Stvarno postojanje štete i postojanje uzročne veze	9
Neimovinska šteta	10
Imovinska šteta vezana uz zatvaranje određenih tužiteljevih bankovnih računa i prekid njegovih plaćanja u eurima od europskih banaka	11
Imovinska šteta vezana uz prekid trgovinskih odnosa tužiteljevih europskih dobavljača	12
Ugovor s društvom Mobarakeh Steel Company	14
Ugovor o modernizaciji električne opreme brane na Eufratu u Siriji	15
Ugovor koji se odnosi na izgradnju električnih podstanica u Kunduzu i Baghlanu (Afganistan) ..	15
Drugi elementi koje je priložio tužitelj	16
Kamate	16
Troškovi	17